

Средносрочна стратегия (2017–2020) за устойчивост на риболова в Средиземно и Черно море (Средносрочна стратегия)

1. УВОД

Необходимостта от стратегия

1. Риболовът е от огромна културна, социална и икономическа важност в Средиземно и Черно море, като важен източник на храна и поминък на крайбрежните държави, и като поддържа традициите и начина на живот в много крайбрежни общности. Средиземноморският и Черноморски риболов, обаче, е изправен пред сериозни предизвикателства, поради това, че се счита че приблизително 90% от научно изчислените запаси се ловуват извън безопасните биологични граници, както и поради намаляващия улов и намаляващата численост на риболовните флоти в регионален мащаб.

2. Тъй като някои от тези предизвикателства съществуват и в глобален мащаб, както и в други райони по света, ангажимент за действия за избягване на сериозния риск от нанасяне на безвъзвратни екологични и социо-икономически щети, бе подновен на ниво ООН, както и на регионално ниво. На фона на международни ангажименти за устойчивост на рибарството като начин за осигуряване на бита на крайбрежните общности в перспектива на „развитие на синята промишленост“, съществуващите предизвикателства в Средиземно и Черно море налагат необходимостта да се разработят индивидуални действия, като се вземат предвид особеностите на региона и възможностите на всички засегнати лица.

3. Средносрочната стратегия е в съответствие с мандата на Генералната комисия по риболова в Средиземно море (ГКРСМ) като регионална организация за управление на риболова (РОУР), в чиито компетенции са Средиземно и Черно море. Наистина е и напълно в съответствие със Споразумението, утвърждаващо ГКРСМ (ГКРСМ Споразумение), с поправка от 2014. Средносрочната стратегия се основава на ключови дейности, идентифицирани от спомагателните структури на ГКРСМ, целящи да се капитализират постиженията в региона през последните години в областта на оценка на запасите и управление на риболова и морската среда, както и да се контролират и консолидират усилията, полагани в контекста на Рамковата програма на ГКРСМ, създадена през 2013 като платформа за промоция на устойчивото развитие и сътрудничество в районите на Средиземно и Черно море, чрез многогодишни споразумения с множество спонсори.

4. В допълнение, средносрочната стратегия е обсъждана със съответните организации, участващи в различни аспекти на риболова и морските екосистеми, включително наблюдатели на ГКРСМ и организации, подписали меморандум за разбирателство с ГКРСМ (по настоящем възлизащи на 14 международни организации). Следователно, реализацията на средносрочната стратегия се основава на уникално интердисциплинарно партньорство, което създава перфектна възможност за засилване на сътрудничеството в региона и оптимизира шансовете за успех.

Исторически факти

5. Темата за устойчивия риболов еволюира през годините на регионално и под регионално ниво, преди и след Венецианската декларация на министрите за устойчиво развитие на риболова в Средиземно море¹. Създадена през 1949 като Съвет, съгласно Член XIV на Учредителния акт на ФАО чрез международно споразумение, на ГКРСМ бе възложена основната отговорност да оказва подкрепа на страните от средиземноморския и черноморски регион в разработване на общи правила за експлоатацията на рибните ресурси.

ГКРСМ споразумение бе поправяно три пъти преди Венецианската декларация, включително и през 1997, когато страните по споразумението договориха нови задължения, които в резултат превърнаха Съвета в Комисия, имаща административна и финансова самостоятелност.

¹През 2003, министрите от средиземноморските страни се срещнаха във Венеция (Италия), за да подновят ангажиментите си да работят съвместно за развитие на устойчив и отговорен риболов. Този ангажимент е въплътен във Венецианската декларация, чиито фокус е, в частност, върху бъдещата работа на ГКРСМ и ролята ѝ в това начинание.

6. С влизането в сила на третата поправка на своя учредителен договор, през 2004 ГКРСМ получи административни инструменти, за да ускори своята работа в тази сфера на приложение. Напредъкът, всъщност, трябва да се измерва от 2004 нататък, след Венецианската декларация, когато бе засилена ролята на Научния консултативен съвет по рибарството (НКСП), и се развиха спомагателни структури – като Комисията по съответствието (КС) и по-късно и Работната група за Черно море (РГЧМ), създадена като специален механизъм за научна работа и взимане на решения за черноморските крайбрежни страни. По този начин по-добре можеше да се пристъпи към идентифицираните предизвикателства. Тези предизвикателства включват необходимостта да се представят своевременно данни и информация; да се насърчи активното участие на учените в техническата работа; да се прекрати прекомерната експлоатация на рибните ресурси; да се защити морското биоразнообразие и морските екосистеми от вреден прилов и изхвърляне, и да се намалят случаите на незаконен, неотчетен и нерегламентиран риболов. От 2004 до сега, са взети около 50 решения, включително задължителни препоръки, свързани със системата за регионално управление, включващи програми за събиране и отчитане на данни, оценка на запасите, обект на търговския риболов, разработване на управленски мерки, инструменти за управление, съобразени с регионалната специфика, инструменти за мониторинг, контрол и наблюдение (МКН), и периодично обсъждане на изпълнението на решенията на място.

7. В съответствие с изискванията на Общото събрание на ООН и Комисията по риболова на ФАО, бе направен преглед на работата през 2009-2011, за да се оцени ефективността на ГКРСМ, под ръководството на специална Оперативна група, която накрая препоръча пакет поправки на Споразумението на ГКРСМ, с цел още повече да се усъвършенства и осъвремени Комисията. От институционална гледна точка, наследството на Венецианската декларация е вплътено в ГКРСМ споразумение, с поправката от 2014. Обновената институционална рамка на ГКРСМ е в отговор на едно ново поколение от предизвикателства, които в момента засягат устойчивия риболов в целия регион. Основната идея е субрегионален подход към управлението на риболова, подкрепен от силна мрежа от партньорски организации, които си сътрудничат на базата на няколко Меморандуми за разбирателство, и с подкрепата на ГКРСМ РП, за реализация и изпълнение на нарастващите технически дейности.

8. Положителните резултати от решителни действия, произтичащи от реформата на ГКРСМ, вероятно ще се видят в близко бъдеще. Въпреки че предизвикателствата пред нас са важни, днес ГКРСМ е една модерна РОУР, с капацитета и експертността да взима съответни решения на базата на най-добрия наличен научен съвет, и да гарантира тяхното изпълнение. Паралелно, множество организации отбелязват значителен напредък в работата си по няколко аспекта, свързани с риболова в Средиземно и Черно море, включвайки ги в своите приоритети, и така полагайки основите на едно засилено сътрудничество и синергия.

Международен контекст

9. На Срещата на върха за устойчиво развитие на ООН 2015 (Ню Йорк, 25-27 септември), световните лидери приеха Програмата за устойчиво развитие 2030, която включва пакет от 17 цели за устойчиво развитие (ЦУР), за да се сложи край на бедността, да се преборим с неравенството и несправедливостта и да се работи за решаване на проблема с климатичните промени до 2030. ЦУР 14, озаглавена: „Запазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие“ – надгражда разпоредбите на множество правни инструменти, приети, за да се гарантира опазването и устойчивото използване на морската среда и ресурси – напр., Конвенцията на ООН за закона за моретата, кодекса на ФАО за поведение към отговорен риболов, и Споразуменията на ООН за рибните запаси – и пропагандира за здрави и устойчиви морски екосистеми, основани на множество елементи. Подобно отношение в контекста на устойчивия риболов, има и в Целите за биоразнообразие Aichi (ЦБА), в частност Цел 6, която касае риболова. ЦУР 14 и ЦБА 6, следователно, могат да бъдат считани за вплъщени на задължителните стратегии, призоваващи за поэтапни действия на всички нива на управление, включително и на регионално ниво. В частност ЦУР 14 предлага значителни насоки как трябва да бъдат решени предизвикателствата пред устойчивостта на риболова, включително следните, които са особено уместни за устойчивостта на риболова в Средиземно и Черно море:

ЦУР 14	
Задача 14.2	до 2020, устойчиво да се управляват и запазват морските и крайбрежните екосистеми, за се избегнат значителни негативни влияния, включително чрез подсилване на тяхната издръжливост, и да се предприемат действия за тяхното възстановяване, за да се постигнат здрави и продуктивни океани.
Задача 14.4	до 2020, да се регулира ефективно улова, да се прекрати прелова, незаконния, неотчетен и нерегламентиран риболов, както и унищожителните практики, и да се осъществят научно-обосновани планове за управление, за да се възстановят запасите във възможно най-кратки срокове, най-малко до нива, в които да дават максимален устойчив улов, според техните биологични характеристики.
Задача 14.5	до 2020, да се запазят най-малко 10 процента от морските и крайбрежни зони, в съответствие с международните закони и на базата на най-добрата съществуваща научна информация
Задача 14.7	до 2030, да се увеличат икономическите ползи за малките островни развиващи се страни и най-слабо развитите страни от устойчиво използване на морските ресурси, включително чрез устойчиво управление на риболова, аквакултурата и туризма.
Задача 14.7.a	да се увеличи научното познание, да се развие научно-изследователския капацитет и трансфер на морски технологии, като се вземат предвид критериите на Междуправителствената океанографска комисия и насоките за трансфер на морски технологии, за да се подобри състоянието на океаните и да се увеличи приноса на морското биоразнообразие за развитието на развиващите се страни, в частност малките островни развиващи се страни и най-слабо развитите такива.
Задача 14.7.b	да се осигури достъп на дребните рибари до морските ресурси и пазари.
Задача 14.7.c	да се засили опазването и устойчивата експлоатация на океаните и техните ресурси, чрез прилагане на международните закони, както е отразено в КООНМП, която предоставя законова рамка за опазването и устойчивото използване на океаните и техните ресурси.

10. Като специализирана агенция на ООН, ФАО вече допринася за глобалното изпълнение на ЦУР чрез стратегическа рамка, от която Стратегическа цел 2 особено цели увеличаването и подобряването на предоставяне на стоки и услуги от риболова по един устойчив начин, като се прилагат мултисекторни подходи към управлението на екосистеми, изграждането на капацитет, рамки за управление и други.

11. За да съдейства за постигане на целите на ООН, както и за изпълнение на произтичащите от тях задължения, включително Стратегическите цели на ФАО, е разработена средносрочната стратегия за устойчивост на риболова в Средиземно и Черно море.

12. Средносрочната стратегия ще има и външно измерение, тъй като напредъка при изпълнение на ЦУР 14 и ЦБА 6, ГКРСМ се очаква да предостави информация за Средиземно и Черно море чрез, но не единствено, предаване на отчети/доклади и участие в срещи.

Регионален контекст

13. Геополитическата ситуация в Средиземно и Черно море в момента е сложна. Напоследък, Средиземноморието изпитва значителна нестабилност поради продължаващите конфликти и политически сътресения в региона, които, от своя страна, влошават проблема с миграцията през морето. Същевременно, съществуващата разлика в нивото на развитие между различните субрегиони в Средиземноморието остава изключителен приоритет в регионалния дневен ред. Подобни съображения се отнасят и за Черно море, въпреки че проблемите там са по-различни, включително по-слабо управление на риболова, резултиращи, между другото, от факта, че не всички шест морски държави са членове на една и съща организация, като ГКРСМ. С оглед на специфичните характеристики на Средиземно и Черно море, е още по-належащо да се гарантира приемането на добра стратегия, за да се промотира устойчивото развитие на региона. Риболовният сектор, в частност, играе важна роля в такава стратегия, тъй като е жизненоважен за опазване на поминъка, осигуряване на храна и устойчивото дългосрочно развитие на Средиземно и Черно море.

14. Наскоро публикуваната от ГКРСМ оценка „Състоянието на риболова в Средиземно и Черно море“ (SoMFi 2016) подчертава влиянието на риболова, в частност дребномащабния риболов, в региона. И наистина, 80% от риболовните дружества в региона са дребномащабни.

В оценката се подчертава също и ролята на риболова в поминъка на крайбрежните общини в региона. Въпреки че стойността, генерирана от първата продажба на рибни продукти за риболова в Средиземно и Черно море може да изглежда малка в сравнение с други сектори (представлявайки по-малко от 1% от регионалния БВП), възможността на сектора да таргетира някои от най-уязвимите икономически крайбрежни общности, отрежда на риболова ключова роля в стратегията за устойчиво развитие. Всъщност, стойността от първата продажба като процент от БВП е шест пъти по-висока в развиващите се страни в южното Средиземноморие, отколкото в по-богатите северни Средиземноморски държави. В допълнение към това, износет на рибни продукти от този регион представлява повече от 10% от целия експорт, което показва вторичния ефект от този сектор върху цялата икономика.

15. Аналогично, около една четвърт милион хора работят на борда на риболовни кораби в този регион; въпреки това, броят на хората, зависещи за поминъка си в този сектор, нараства бързо, когато се вземат предвид семействата, поддържани от рибарите в региона, както и тези, работещи в свързани сектори, като обработка на риба, поддръжка на кораби и туризъм. В допълнение, около 60% от заетостта в риболова е в развиващите се страни в южното и източното Средиземноморие, което означава, че болшинството работни места в този сектор са там, където са необходими.

16. Взети заедно, тези фактори потвърждават потенциала на риболовния сектор за това да играе основна роля в устойчивото развитие на Средиземноморските и Черноморските региони и, в частност, в най-уязвимите крайбрежни общности. За тази цел са необходими надеждни данни за състоянието и тенденциите по отношение на запасите и риболова, така че да се приемат планове за управление, в които да са взети предвид екологичните, икономически и социални аспекти, за да се гарантира устойчивостта на риболова. Надграждайки успеха на ЦУР в привличане на вниманието на международните общности към ролята на риболова за устойчивото развитие, една регионална стратегия, която адаптира тези принципи в Средиземноморски и Черноморски контекст, е от първостепенна важност за справяне с настоящите предизвикателства в тази област.

2. ЕСТЕСТВО И ОБХВАТ

17. Предложената средносрочна стратегия е свързана с ЦУР 14 и Стратегическа цел 2 на ФАО. Тъй като тази стратегия е изградена на базата на съществуващи международни и регионални правни инструменти, тя не поражда никакви нови задължения за договорните страни по ГКРСМ и съдействащите недоговорни страни, които не са страни по Споразумението ГКРСМ. От друга страна, тя има за цел да определи курс на инструментално действие, което да засили напредъка в развитието на устойчив риболов на регионално ниво. По същината си, стратегията е програмна и многогодишна, и дава насоки за стратегическите приоритети за периода 2017-2020, като идентифицира ключови действия, които допълват, когато е необходимо, редовната дейност на различните организации във връзка с риболова. Средносрочната стратегия посочва три основни стълба в работата на ГКРСМ, като РОУР в областта: i) научната и техническа работа на НКС и неговите субрегионални комитети в Средиземноморието и на РГЧМ в Черноморието, всеки от които извършват ключови функции за предоставяне на научно-обоснован съвет на Комисията в светлината на съответните биологични, социални и икономически параметри; ii) решенията, взети от Комисията във връзка с риболова, включително промишления, дребномащабен и любителски риболов, и iii) щателната оценка на реализацията на приетите мерки за управление от съдействащите недоговорни страни, включително усилията за борба с незаконния, недокладван и нерегламентиран риболов чрез въвеждане на МКН, под надзора на КС.

18. Средносрочната стратегия не се отнася до аквакултурата, тъй като този все по-важен сектор има определени изисквания, на които трябва да се отговори отделно. Една отдадена Оперативна група в рамките на ГКРСМ в момента разработва стратегия за устойчивото развитие на аквакултурата в Средиземно и Черно море.

3. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

19. Осъществяването на предложената средносрочна стратегия за устойчивостта на риболова в Средиземно и Черно море е водена от следните избрани принципи, които съществуват и на ниво ФАО:

Най-добри налични знания: Съветите, включително и за състоянието и тенденциите на запасите и риболова, трябва да се основават на най-добрите налични знания, включително научни съвети и съответна информация от различни източници и заинтересувани лица. Трябва да се положат максимални усилия за събиране на цялата налична информация както и да се прилагат стандарти за осигуряване на качеството на информацията, където и когато е приложимо и възможно в рамките на НКС и РГЧМ;

Обективност и прозрачност: Събирането, анализът и разпространението на информация за състоянието и тенденциите в риболова, екосистемите и морската среда, трябва да допринасят за прозрачното осигуряване на най-добрите налични научни доказателства, като същевременно се спазват и всички изисквания за поверителност. Несигурност по отношение на състоянието и тенденциите трябва да бъде изразена, без се отклонява от прилагането на подход на предпазливост, в случай на непълни данни и информация. Трябва да се предостави информация за дейностите за борба с незаконния, неотчетен и нерегламентиран риболов, при спазване на изискванията за конфиденциалност;

Навременност: Събирането, анализът, и разпространението на информация за състоянието и тенденциите в риболова, екосистемите и морската среда, както и информация за незаконния, недокладвания и нерегламентиран риболов, трябва да се предоставят възможно най-своевременно;

Участие и сътрудничество: В събирането, анализът, и разпространението на информация за състоянието и тенденциите в риболова, екосистемите и морската среда, както и информация за незаконния, недокладвания и нерегламентиран риболов, трябва да участват всички съответни участници в подготовката, анализа и предоставянето на научен съвет и заключения. В тези участници се включват, освен други, представители на Съдействащите недоговорни страни и други крайбрежни държави, съответни международни, неправителствени и граждански организации. Трябва да се разчита на съществуващата мрежа за сътрудничество, създадена чрез приемането на Меморандум за разбирателство, като се вземе предвид транс-секторното естество на стратегията;

Адаптивност: Събирането, анализът, и разпространението на информация за състоянието и тенденциите в риболова, екосистемите и морската среда, както и информация за незаконния, недокладвания и нерегламентиран риболов, трябва да бъде достатъчно адаптивно, за да се гарантира тяхната ефективна подкрепа за управление на риболова, основана на най-модерния наличен научен съвет.

4. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

20. Общата цел на средносрочната стратегия е да се подобри до 2020 устойчивостта на риболова в Средиземно и Черно море, чрез постигане на пет конкретни задачи и свързаните резултати и действия.

ЗАДАЧА 1: ДА СЕ ВЪЗПРЕ ТЕНДЕНЦИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИБНИТЕ РЕСУРСИ ЧРЕЗ ЗАСИЛВАНЕ НА НАУЧНИТЕ СЪВЕТИ В ПОДКРЕПА НА УПРАВЛЕНИЕТО.

Признато е, че само 40% от разтоварванията в района на действие на ГКРСМ са от запаси, за които се предоставя научен съвет на Комисията, като дори по-малък е процента на разтоварванията от риболов, обект на обстойни планове за управление, което налага необходимостта да се подобри обхвата на научната информация за състоянието, и да се увеличи процента на разтоварвания от риболов, регламентиран от конкретни многогодишни планове за управление.

Също така се отчита, че където е възможно, информацията и съветите, предоставени на ГКРСМ като международен орган, отговарящ за поемане на задължаващи ангажименти за региона, трябва да обхваща всички съответни аспекти, необходими за процеса на взимане на решения, включително минали и настоящи социо-икономически характеристики на риболова, както и потенциалното социо-икономическо въздействие на алтернативните мерки на управление. В допълнение, когато такава информация липсва или е недостатъчна, трябва да се предложат предпазни мерки, така че, на базата на подхода на предпазливост, Комисията все пак ефективно да може да вземе решения за регламентиране на риболова.

Договорено е, че, в съответствие със Задачи 14.2, 14.4 и 14.7 от ЦУР, е необходима ангажираност, за да се реализират до 2020 действията за увеличаване на съществуващите научни и социо-икономически знания в подкрепа на управлението на риболова, и да се приемат необходимите решения, за да се намали сегашната степен на прекомерна експлоатация, да се редуцира процента на ресурси извън биологично-безопасните граници, чрез постигане на следните:

Резултат 1.1: Обогаляване на знанията и експертността за риболова в Средиземно и Черно море

Средиземноморските и Черноморски държави имат въведени системи за събиране на данни и информация за риболова, и последващото им предаване в съответствие с конкретните задължителни препоръки. В частност, ГКРСМ получава такава информация чрез определени искания на данни, национални доклади до техническите помощни органи и чрез конкретни въпросници. Референтната рамка за събиране на данни за ГКРСМ (PPCD) организира различните искания и предоставя индикатори и инструменти за това как да се събират и предоставят данни на ГКРСМ, с оглед на създаване на по-рационална и ефективна база данни в подкрепа на взимането на решения. В допълнение, регионални уъркшопове и работни групи по множество теми, включително оценка на запасите, както и конкретни конференции, като регионалната конференция „Изграждане на бъдеще за устойчиви дребномащабни риболовни стопанства в Средиземно и Черно море“ (SSF Conference), предоставиха на експертите форуми, на които да обменят информация и да я включват в съветите от помощните органи до Комисията. Тази информация, обаче, все още е фрагментирана и небалансирана между различните подрегиони, и аспекти като социо-икономическите характеристики на риболова, все още не са добре разбрани и включени в съветите.

Този резултат ще изисква събиране на данни и информация по различни въпроси, свързани с риболова, включително и изпълнението на PPCD, както и реализацията на множество действия, както е посочено по-долу:

- a. Създаване на **ГКРСМ Форум по риболовна наука (GFCM FishForum)**, който се очаква да действа като по-общ център за натрупване на опит и научна информация/данни за аспекти, свързани с риболова, от оценка на запасите до социо-икономически въпроси и антропогенното влияние на риболова и екосистемите. Измежду други резултати, GFCM FishForum трябва да подкрепя работата, свързана с оценката на запасите, събиране на съществуващите знания за състоянието на запасите, и обсъждане на хармонизирани начини за предоставяне на съвет и информация за запасите и риболова, създаване на подробна и надеждна база данни, и създаване на мрежа от експерти и изследователски институции, обхващащи различни сфери от риболовната наука. Форумът ще бъде организиран около следните групи теми (тематични клъстери): оценка на запасите, социо-икономически аспекти, дребномащабен и спортен риболов, прилов и изхвърляне, ННН риболов, риболовни технологии, взаимодействие между риболова и морските системи, заинтересувани лица и регионални/субрегионални платформи.
- b. Осъществяване на **регионални проучвания на морето**, включващи акустични проучвания на пелагическите видове, както и тралови изследвания на дълбоководни риболовни дейности. Тези съвместни проучвания, проведени в контекста на ФАО, се очаква да дадат информация за множество видове в големи зони, както като индикатори за целите на оценка, и валидиране на наличната информация за състоянието на основните запаси за промишлен риболов.

- c. Изготвяне на **каталози за риболовните дейности** по географски подрайони, също за дребномащабен и спортен риболов, както и информация за оборудване за риболов и риболовни операции, описание на зоните за риболов, цели и приловни видове. Този каталог се очаква да представлява изчерпателно и подробно обобщение на риболовните дейности в Средиземноморието и Черноморието, както и актуализирана приблизителна оценка на риболовния капацитет по флота и субрегион.

Всичката информация, събрана чрез дейностите за този Резултат се очаква да допринесе в процеса на предоставяне на съвети (вижте Резултати 1.2 и 1.3), и ще бъде обобщена в следващите издания на доклада за Състоянието на риболова в Средиземноморието и Черноморието, който се предвижда да се изготвя на всеки две години в рамките на тази стратегия (през 2018 и 2020).

Резултат 1.2: Социо-икономическа информация и анализ, включени в научните становища и тези във връзка с управлението

През последните години, спомагателните организации на ГКРСМ положили усилия да интегрират наличния социо-икономически анализ в становището, предоставено на Комисията чрез конкретни уъркшопове за биоикономическа оценка на мерките по управлението. Въпреки ограниченията на данните, бяха направени опити да се ревизират съществуващите методологии, да се извършат симулации на оценка на стратегията по управлението (ОСУ), и да се оценят икономическите, социалните и биологични последици на алтернативните сценарии за управление на определени запаси. Качеството и количеството на наличните социо-икономически данни, обаче, са ограничени и е необходимо да се работи, за да се хармонизират методологиите за социо-икономически анализ, включително и върху определяне на адекватни индикатори, които могат да се използват в региона, така че още повече да се интегрират социо-икономическите данни в становището по управлението. В допълнение, информацията за социо-икономическите характеристики трябва да улеснява анализа на рентабилността, и следователно интегрирането на конкретни мерки за валоризация на рибните продукти в мерките за управление (вижте Резултат 1.3). За да се постигне този резултат, следните дейности трябва да се осъществят в рамките на средносрочната стратегия:

- a. Определяне на социо-икономическите индикатори, и извършване на **цялостно регионално проучване на социо-икономическите характеристики на риболова** в Средиземно и Черно море. Очаква се това проучване да помогне да се преодолее основната бариера пред интегрирането на социо-икономически данни в становищата за управлението чрез предоставяне на точни, навременни и пълни социо-икономически базови данни за риболова в региона.
- b. **Включването на социо-икономическа информация** в оценката на състоянието на основния търговски риболов, и представяне на становище за сравнителното влияние на алтернативни сценарии за управлението.

Резултат 1.3: Подобрени, научнообосновани наредби на ГКРСМ за управлението на риболова.

През последните години, спомагателните структури на ГКРСМ подобриха становището си, както по отношение на обхвата (например обхващащи аспекти, вариращи от червения корал до изкуствени рифове, до състояние на запасите и риболова) и съдържанието (напр., подобряване на субрегионалното обхващане и повишаване на процента на разтоварванията, за които се дава становището за състоянието на запасите), и се подобри сътрудничеството със съответните партньорски организации за засилване на научната основа. Същевременно, и след приемане на Насоките на ГКРСМ за превантивни консервационни мерки до разработването и приемането на многогодишни планове на ГКРСМ за управление на съответния риболов на субрегионално ниво в района на ГКРСМ², ГКРСМ беляза напредък към регламентирането на риболова в областта на своята компетентия с приемането на подробен и изчерпателен план за управление на дребномащабен риболов на пелагични видове в Адриатическо море и риболов с траулери на

¹ OTH-GFCM/37/2013/1

дънни видове в Сицилийски пролив, и с началния план за управление на мрежовия риболов на калкан в Черно море.

Становищата, обаче, в подкрепа на мерките за управление все още са фокусирани върху ограничен брой теми, и все още са насочени върху малък процент от ловените запаси, морски популации, екосистеми и зони. В някои случаи, съществуващите становища на национално ниво (напр. оценка на националните ресурси) не са представени на помощните органи на ГКРСМ, и следователно не са взети предвид в общите становища и препоръки. В други случаи, информацията е недостатъчна или изобщо липсва, и не е дадено научно становище. В допълнение, научните становища не винаги се включват в препоръките веднага, и в резултат, само малък процент от разтоварванията са от риболов, регламентиран от изчерпателни планове за управление.

Техническата работа за подобрене на становищата при случаи с ограничена информация (методи за оценка на ресурсите при ограничени данни), както и техническата работа в подкрепа на въвеждане на нови планове за управление (напр., за дребномащабен риболов на пелагични видове в западното Средиземноморие, дълбоководен риболов на скариди в централното и източното Средиземноморие, на аншоа в Черно море или европейска змиорка в Средиземно море) вече е започнала в рамките на ГКРСМ. Резултат 1.2, заедно с работата за оценка на незаконните, неотчетени и нерегламентирани дейности (вижте Резултат 3.3), също допринесе за по-доброто взимане на решения чрез инкорпорирането на социо-икономическа информация, включително аспекти на валоризация на рибните продукти, както и информация за ефекта от незаконен, недокладван и нерегламентиран риболов. За да се постигне този резултат, трябва да се извършат следните дейности в рамките на средносрочната стратегия:

- a. Въвеждане и прилагане на специално определен **подход за предоставяне на становища на ГКРСМ чрез помощните органи**. Такъв подход визира дейности за ресурсите/риболова, за които информацията е или фрагментирана, или липсваща, и за ресурси/риболов, за които съществува валидирано научно становище. В първата ситуация, трябва да се постановят незабавни действия за събиране на необходимата информация и нейното оповестяване, като същевременно се издаде предпазно становище. От друга страна, когато съществува валидирано научно становище, становището трябва да включва индикатори за ефекта от алтернативните мерки за управление както върху ресурсите, така и върху риболова, като се включват и социо-икономическите аспекти. В рамките на този подход и без това да е в ущърб на мерките за допълнителни национални видове, ГКРСМ одобри списък от приоритетни търговски видове по субрегион, за които трябва да се изготвят становища:

	Западно Средиземно море	Централно Средиземно море	Адриатическо море	Източно Средиземно море	Черно море	
Пелагични видове	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Engraulis encrasicolus</i>	<i>Trachurus mediterraneus</i>
	<i>Sardina pilchardus</i>	<i>Sardina pilchardus</i>	<i>Sardina pilchardus</i>	<i>Sardinella aurita</i>	<i>Sprattus sprattus</i>	<i>Sarda sarda</i>
Дънни видове	<i>Parapenaeus longirostris</i>	<i>Parapenaeus longirostris</i>	<i>Mullus barbatus</i>	<i>Mullus barbatus</i>	<i>Merlangius merlangus</i>	<i>Psetta maxima</i>
	<i>Merluccius merluccius</i>	<i>Merluccius merluccius</i>	<i>Merluccius merluccius</i>	<i>Saurida lessepsianus</i>		<i>Mullus barbatus</i>
	<i>Pagellus bogaraveo</i>					
Видове, които Трябва да се опазят	<i>Anguilla anguilla</i>				<i>Squalus acanthias</i>	
	<i>Corallium rubrum</i>					

Инвазивни видове	<i>Pterois miles</i>	<i>Rapana venosa</i>
	<i>Lagocephalus sceleratus</i>	

- b. [Привеждане в действие на Експертна група за преразглеждане на решения, създадена от ГКРСМ (Правило XVI от Процедурните правила на ГКРСМ), която да преразглежда научните становища, изготвени от помощните органи, и да издава заключения, които да улесняват процеса на взимане на решения.]
- c. **Преразглеждане на съществуващите планове за управление / разработване на нови планове за управление**, на основата на техническите становища, предоставени от помощните органи, с цел да се обърне внимание на основния търговски риболов, както и на риболов, който разчита на или взаимодейства с ресурси, които изискват незабавни действия.

ЗАДАЧА 2: ПОДКРЕПА НА ПОМИНЪКА НА КРАЙБРЕЖНИТЕ ОБЩНОСТИ ЧРЕЗ УСТОЙЧИВ ДРЕБНОМАЩАБЕН РИБОЛОВ

Установено е, че дребномащабният риболов играе важна роля в осигуряването на доход и гарантиране на прехраната, особено в икономически уязвими крайбрежни общности. Следователно, съгласувани действия трябва да се предприемат в подкрепа на този сектор.

Установено е, че наличните данни за измерване на степента и въздействието на дребномащабния риболов са ограничени, и са много различни в различните страни. Поради тези ограничения на данните, дребномащабният риболов обикновено се подценява, което води до неговата маргинализация в процеса на взимане на решения.

Установено е също, че държавите трябва да отговарят за навременното събиране на пълни и точни социо-икономически данни за въздействието на дребномащабния риболов, както и за разработване на последователна политика, която да гарантира достъпа до ресурси и пазари на дребномащабните рибари. В рамките на средносрочната стратегия ще се осигури подкрепа за засилване на координирането на усилията и хармонизиране на съществуващите мерки за подпомагане на дребномащабния риболов.

Необходима е ангажираност до 2020, за да се подпомогне поминъка в рамките на дребномащабния риболов, в съответствие с ЦУР Задача 14.b и 14.7, чрез реализиране на следните резултати:

Резултат 2.1: Значителна и навременна информация за влиянието на дребномащабния риболов и любителския риболов върху живите морски ресурси и взаимодействието им с други човешки дейности в крайбрежните общности.

През последните години се работи за подобряване на разбирането на важността на дребномащабния риболов в Средиземно и Черно море. Първоначалните анализи показват, че този риболов е преобладаващ сектор в региона (80% от риболовния флот, 60% от всички заети на кораби, и приблизително 25% от стойността на всички разтоварвания от улова в региона), което подчертава жизненоважната роля, която трябва да има този вид риболов в която и да е стратегия за устойчивото управление на живите морски ресурси в региона. Както бе обсъдено задълбочено на Първия регионален симпозиум за устойчив дребномащабен риболов (27-30 ноември 2013, Малта) и последващата конференция за дребномащабния риболов (SSF) (7-9 март 2016, Алжир), поради деликатната социо-икономическа роля на този риболов за поминъка на стотици хиляди хора в крайбрежните общности в региона, за подпомагане на този сектор са необходими съгласувани усилия. Важността на изготвянето на точно, навременно и подробно социо-икономическо описание на дребномащабния риболов и взаимодействието му с други сектори, като любителския риболов, е идентифицирана като критично важна стъпка към смекчаване на пагубното социо-икономическо въздействие, в усилие да се управляват

морските ресурси в региона. Въпреки приликите между дребномащабния риболов и любителския риболов, обаче, вторият налага специални действия. Необходими са социо-икономически индикатори, за да се информират интервенции в областта на политиката, които ще помогнат за оптимизиране на икономическите и социални ползи, като същевременно и за минимизиране на екологичното въздействие. За постигане на този резултат, ще е необходимо да се проведат няколко действия, както е посочено по-долу:

- a. Провеждане на **регионално проучване на дребномащабния риболов**. Очаква се това проучване да даде представа за настоящето екологично, социално и икономическо въздействие на дребномащабния риболов в Средиземно и Черно море, и същевременно да повиши капацитета за събиране на съответни, значими данни за дребномащабния риболов, когато е необходимо, чрез РРСД. Като част от каталога на риболовните дейности (Задача 1), ще се събере информация за различното оборудване, използвано в дребномащабния риболов, за да може да се свърже по-добре дребномащабния риболов с различните риболовни дейности в крайбрежните райони.
- b. Създаване на **постоянна Работна група по дребномащабния и любителски риболов**. Тази работна група се очаква да благоприятства платформи за обмен на знания между дребномащабния и любителския риболов в региона за разпространяване на най-добрите практики и обмен на информация, да извършва мониторинг и контрол на провеждането на регионално проучване за дребномащабния риболов, и да координира усилията на подкрепящите страни и съответните организации.
- c. Оценка на въздействието на **любителския риболов** и обмисляне на най-добри управленски мерки за регламентиране на тези дейности.

Информацията, събрана чрез тези действия, трябва да доведе до **преценка на икономическото въздействие на дребномащабния риболов** върху крайбрежните общности, и взаимоотношението със свързаните сектори, както и ще допринесе за разработване на **индикатори за мониторинг на социо-икономическото състояние на дребномащабния риболов** и управлението на любителския риболов.

Резултат 2.2: Насоки за дребномащабния риболов на FAO, адаптирани към спецификата на Средиземно и Черно море.

Доброволните насоки на FAO за осигуряване на устойчив дребномащабен риболов в контекста на осигуряване на прехрана и елиминиране на бедността (Насоки за ДМР) съставляват важен инструмент за помощни действия за осигуряване на устойчив дребномащабен риболов и подпомагане на поминъка в крайбрежните общности. В тези насоки е предприет холистичен подход, наред с останалите, за промотиране на важността на правата за владение, диверсификация на прехраната, достъп до пазари, прилични условия на работа, както и ангажиране на жените и маргинализираните групи, като критично важни елементи към подобряване на социо-икономическите условия и подсилване на крайбрежните общности, заети с дребномащабния риболов. За да се постигне този резултат, е необходим холистичен подход в подкрепа на дребномащабния риболов, включително осъществяване на следните дейности:

- a. Разработването на **национални планове за действие за прилагане на насоките за ДМР** се очаква да осигури пътни карти в подкрепа на валоризацията, комерсиализацията и поминъка в дребномащабния риболов и крайбрежните общности по начин, който е пригоден към специфичните нужди на регионално, субрегионално и национално ниво.
- b. Създаването на **регионална платформа, която да промотира диалога между асоциациите на дребните рибари** в Средиземно и Черно море. Очаква се тази платформа да надгражда и подсилва съществуващите субрегионални и национални платформи, за да се осигури механизъм за участие за споделяне на знания, сътрудничество, ангажираност на заинтересуваните лица, както и разпространение на най-добрите практики.
- c. **Налагането на принципа за достоен труд**, определен от Конвенцията за работа в рибарството (C188) на Международната организация на труда (МОТ), така че да се

промотира, без да се компрометира екологичната устойчивост, подобряването на социо-икономическите условия в дребномащабния риболов и промотиране на диверсификацията на поминъка.

- d. Организирането на **среща на високо ниво** в сътрудничество със стратегически партньори, включително Средиземноморската инициатива на Световния фонд за дива природа (WWF), за да се генерира политическа воля в дребномащабния риболов в контекста на развитие на синята индустрия.

ЗАДАЧА 3: НАМАЛЯВАНЕ НА НЕЗАКОННИЯ, НЕДОКЛАДВАНИЯ И НЕРЕГЛАМЕНТИРАН РИБОЛОВ (НННР), ЧРЕЗ РЕГИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Установено е, че по-доброто управление на риболова в Средиземно и Черно море се подронва от НННР и незачитането на общите правила. Въпреки че ефектът от НННР все още не е оценен и следователно не е представен адекватно в информацията за текущото състояние на риболова и тенденциите, този ефект трябва адекватно да се разгледа при разработване на научно становище за управление.

Подчертава се, че съдействащите недоговорни страни, в качеството си на страни, под чийто флаг плават кораби, крайморски страни, пристанищни страни и пазарни страни, имат основната отговорност да гарантират спазването на общи правила от страна на риболовните кораби. В рамките на средносрочната стратегия ще се осигури подкрепа, чрез която да се засили координацията на усилията и да се хармонизират съществуващите мерки за подобряване на мониторинга, контрола и наблюдението.

Отчита се, че докато осъществяването на две пътни карти за борба с НННР в Средиземно и Черно море, приети от ГКРСМ, до сега е положително, съществува важна нужда да се поставят политически и оперативни цели за борба с незаконните действия, надграждащи елементите на тези пътни карти и отразяващи съответните елементи в Международния план за действие срещу НННР на FAO, който вече доброволно се прилага в региона. Също така се отчита, че ще бъде оказано съдействие и подкрепа за **организиране и честване на международен ден за борба с НННР**, който предстои да бъде обявен от FAO по искане на ГКРСМ.

Постигна се споразумение, че е необходим дългосрочен ангажимент, **за да се намали ефективно незаконния, недокладван и нерегламентиран риболов (НННР) в Средиземно и Черно море до 2020**, в съответствие с ЦУР Задача 14.4, чрез разработване на холистичен регионален план за действия за борба с НННР, който в последствие да бъде транспониран на национално ниво, и с който, освен останалото, да се постигне следното:

Резултат 3.1: Редовно определяне на размера на НННР в Средиземно и Черно море, и хармонизиране на съществуващите мерки за борба с НННР

НННР остава една от най-големите заплахи за опазването и устойчивото развитие на риболова, която подкопава националните и регионалните усилия за управление. През 2003 бе изчислено, че най-ниските и най-високите стойности на НННР в световен мащаб са между US\$10 милиарда и US\$23 милиарда годишно, което представлява между 11.06 и 25.91 милиона тона риба, а днес вече официално е признато, че случаите на НННР не са намалели от тогава до сега. Друг проблем, свързан с НННР, е необходимостта от хармонизиране на съществуващите мерки за борба с нелегалните дейности на регионално ниво. В това отношение се търсят насоки не само от Регионалния план за действия за борба с НННР, но и от оценка на приложимите национални закони, които са събрани в базата данни на ГКРСМ за национални закони. За да се изпълни задачата за значително намаляване на НННР, от първостепенна важност е да се реализират следните действия:

- a. Осъществяване на **оценка на количеството, степента и характеристиките на НННР** в Средиземно и Черно море. И докато в рамките на FAO продължава работата за изработване на обща методология за оценка на НННР, за Средиземно и Черно море е

нужен индивидуален, диференциран подход, с оглед на оказване на съдействие на научната дейност на НКС и РГЧМ.

- b. Преценка адекватността на националните закони, свързани с НННР, приети от съдействащите страни, както са въведени в базата данни за национални закони на ГКРСМ. Както е удачно, тази преценка трябва да доведе до ревизиране на националните закони с оглед на хармонизирането на мерките за борба с НННР, за което ще съдейства и Регионалният план за действия за борба с НННР.

Резултат 3.2: Засилени процедури за инспектиране в рамките на държавния пристанищен контрол

Регионалната система на държавни пристанищни мерки в Средиземно и Черно море трябва да е в съответствие с разпоредбите на споразумението за държавни пристанищни мерки на FAO (СДПМ) (PSMA). И най-важното, влизането в сила на 05 юни 2016 на СДПМ FAO налага действия и инициативи за промотиране на държавния пристанищен контрол в целия свят. ГКРСМ трябва да участва в правилното изпълнение на СДПМ FAO чрез приемане на строги държавни пристанищни мерки. Необходими са усилия, от една страна, да се подкрепи ратифицирането на СДПМ FAO от страните, и от друга, да се осигурят съответни условия, за да се засилят държавните пристанищни мерки (от политическа, правна и техническа гледна точка). Това предполага провеждането на няколко действия в компетенциите на ГКРСМ:

- a. Промоция на **обучението на националните инспектори, и**, ако е необходимо, на съответните служители, включително съвместно с другите партньори и чрез разработване на конкретни онлайн инструменти с оглед на стартиране на национални действия, за да се отчетат по-добре нуждите на всяка страна-реципиент по отношение на ефективния пристанищен контрол.
- b. Създаване и въвеждане на **системна за взаимно оценяване**, която ще улесни обмена на информация между държавите, под чийто флаг плава даден кораб, и пристанищните държави чрез Секретариата на ГКРСМ, както и на **регионална информационна система за обмен на данни, свързани с държавните пристанищни мерки**, която ще въведе в изпълнение държавните пристанищни мерки в зоната на действие на ГКРСМ в съответствие с разпоредбите на СДПМ FAO, като допълнение към текущото въвеждане на регионална система за мониторинг и контрол.

Резултат 3.3: Засилен модулен мониторинг, контрол и наблюдение (МКН) на регионално ниво.

От приемането на препоръките на ГКРСМ за въвеждане на система за мониторинг на плавателните съдове (VMS), Комисията бележи напредък в поэтапното разработване на регионална система за контрол, с цел да се засилят възможностите за мониторинг, контрол и наблюдение в Средиземно и Черно море. Тази система е необходима, за да се въведат еднакви стандарти за контрол в Средиземно и Черно море, и следователно да се гарантира, че всички съдействащи страни са на едно ниво, независимо дали имат център за мониторинг на риболова или не. В това отношение, ще се даде приоритет на разработването на национални системи за мониторинг на плавателните съдове, за да се удостовери дали са в съответствие с действащите минимални изисквания на ниво ГКРСМ. В допълнение, поради високия брой дребномащабни съдове, плаващи в Средиземно и Черно море, системата ще засили модулния подход, който откликва на нуждите на тези съдействащи страни, които разчитат предимно на дребномащабни риболовни кораби. Този резултат ще допълни свързаните дейности, свързани с контрола, вече договорени от ГКРСМ, като работните групи по интегрираните мерки за мониторинг, контрол и наблюдение за дълбоководен (дънен) риболов в Сицилийски пролив, и ще бъдат постигнати чрез осъществяване на следното действие

- a. Продължаване на привеждане в действие на **регионална система за мониторинг на мореплавателните съдове и система за контрол**, за да се съдейства за мониторинга на съблюдаването на ограничените за риболов зони и да се подкрепят системите за събиране на данни на ГКРСМ чрез постепенно включване на електронни инструменти, като електронни дневници, което може да бъде осъществено на регионално ниво. Усилия и информация за улова, получена от тази система, ще спомогнат за оценка на

рибните ресурси, идентифицирането на риболовните зони и риболовни дейности, което допринася за реализиране на Задача 1.

ЗАДАЧА 4: МИНИМИЗИРАНЕ И СМЕКЧАВАНЕ НА НЕЖЕЛАНИТЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ МЕЖДУ РИБОЛОВА И МОРСКИТЕ ЕКОСИСТЕМИ И СРЕДА

Подчертава се, че здравите и продуктивни екосистеми са важно средство за поддържане на максимален устойчив улов, и способстват развитието на синята индустрия.

Установено е, че риболовът, както и други антропогенно-обосновани явления, като климатичните промени или въвеждането на чужди/нехарактерни видове, може да има потенциално негативен ефект върху морската среда и морските екосистеми.

Договорено е, че до 2020, в съответствие с ЦУР Задачи 14.1, 14.2 и 14.5, ще се предприемат необходимите мерки за минимизиране и смекчаване на негативното влияние на риболова върху морското биоразнообразие и екосистеми, особено по отношение на уязвимите видове и екосистеми, както и за смекчаване на негативното антропогенно въздействие върху риболова, в тясно сътрудничество с партньорските организации. Тези мерки трябва да бъдат реализирани чрез постигане на следните резултати:

Резултат 4.1: Намаляване на прилова при риболова в Средиземно и Черно море

Приловът се счита за една от най-важните заплахи за рентабилността и устойчивостта на риболова, и като такъв, се счита за един от основните поводи за тревога за повечето РОУР и други органи за управление на риболова. В Средиземно и Черно море, на базата на анализа, представен в *Оценката на състоянието на риболова в Средиземно и Черно море (SoMFi) 2016*, количествата на изхвърления улов варират по зони и използвани риболовни уреди, но могат да достигнат до 20 процента от общото количество на улова. За да се пристъпи към неутрализиране на тази заплаха и за да се вземат предвид повдигнатите сериозни основания за тревога, за постигане на този резултат ще е необходимо да се извършат посочените по-долу дейности:

- a. Въвеждане и изпълнение на **програма за мониторинг на прилова**, включително и чрез използване на наблюдатели на борда на търговски риболовни кораби. С тази програма се очаква да се получат представителни данни за количеството изхвърлен улов от целия прилов в Средиземно и Черно море, както и информация за случайния улов на уязвими видове, който може да се случи по време на тестваните риболовни операции, с оглед на улесняване на приемането на необходимите мерки за управление, насочени към намаляване на количествата прилов.
- b. Разработване и въвеждане в действие на всеобхватен **механизъм за комуникация**, за да се образуват рибарите за негативното въздействие на прилова върху производителността на риболова и морските екосистеми. Тази дейност включва, освен друго, публикация на инфографики, карти и постери. Също трябва да се предвиди и въвеждане и използване на еко-етикети и сертификати за рибари, които гарантират своя ангажимент чрез риболов в съответствие с устойчивите практики в Средиземно и Черно море.
- c. Въвеждане и изпълнение на **ефективни мерки за управление, които да подобрят селективността при риболова**, включително и възможността да се използват изкуствени рифове за защита на най-важните рибни хабитати (напр. зони за възпроизводство), както и въвеждане на по-селективни риболовни уреди.
- d. Предлагането на мерки за намаляване на улова на уязвими видове, когато е удачно, чрез възлагане на тази задача на НКС.
- e. Идентифициране и прилагане на **мерки за смекчаване на взаимодействието между китообразните видове и риболовните уреди**.

Резултат 4.2: По-здрави морски екосистеми и по-продуктивен риболов

ГКРСМ бе пионер в приемането през 2005г. на задължителна препоръка за опазване на морското дъно на дълбочина под 1 000 метра от тралиране, като мярка за минимизиране на

въздействието на този вид риболов върху дълбоководните екосистеми. В допълнение, през 2006г., ГКРСМ прие един конкретен инструмент за управление на конкретна зона, зоните с ограничения за риболова (FRAs), за да се опазят уязвимите морски екосистеми в региона. Освен това, бе разработена Съвместна стратегия за сътрудничество по съобразени със зоните мерки за опазване и управление на морското биоразнообразие между Секретариатите от Споразумението за опазване на китообразните видове в Черно море, Средиземно море и съседните зони от Атлантическия океан (ACCOBAMS), ГКРСМ, Средиземноморската програма на Международния съюз за опазване на природата (IUCN-Med), UNEP/MAP чрез Регионалния център за действия за специално защитени зони (RAC/SPA) и в сътрудничество с Мрежата на мениджърите на морските защитени зони в Средиземно море (MedPAN) , която стратегия ще се фокусира върху идентифицирането на приоритетни зони в регионален мащаб за въвеждане на предпазни мерки, за да се оптимизират потенциалните ползи от тези мерки.

Разработени са също и конкретни действия за опазване на Средиземноморските популации от червен корал (*Corallium rubrum*) и, в контекста на Меморандума за разбирателство между ГКРСМ и Екологичната програма на ООН – План за действие в Средиземно море (UNEP-MAP), определени са множество индикатори за добро екологично състояние (GES) на морските популации, обект на риболов. В допълнение, в рамките на същия Меморандум за разбирателство, е започната работа за въвеждане на Средиземноморския регионален план за морски отпадъци. И накрая, но не на последно място, помощните органи на НКС изтъкнаха потенциалното комбинирано въздействие на климатичните промени и други преки и непреки антропогенни влияния, като въвеждане на нехарактерни видове (често наричани „чужди видове“) в Средиземно и Черно море, подчертавайки необходимостта от инициране на конкретни действия за по-добро разбиране на такива явления, така че по-успешно да се смекчи тяхното въздействие.

За да се постигне Резултат 4.2, ще бъде осигурено сътрудничеството между съответните регионални организации, за да се гарантира:

- a. Промотирането на **идентифициране и въвеждане на нови зони с ограничения за риболов**, за да се защитят приоритетните зони в рамките на екологично и биологично значими морски зони (EBSAs), уязвими морски екосистеми (VMEs), и др., от вредни риболовни дейности, и въвеждане на системи за мониторинг и контрол за осигуряване на ефективността на тези пространствени мерки, също във връзка със Задача 3. С това действие трябва да се цели постигането на опазване на най-малко 10% от крайбрежните и морски зони, както е посочено в Aichi Target 11. Съдействащите страни също трябва да участват активно в определянето на нови зони с ограничения за риболов.
- b. Приемането на подробен и изчерпателен **регионален план за управление на червения корал**, основан на предишната техническа работа, извършена в контекста на помощните органи на ГКРСМ, включително и съответните насоки на ГКРСМ и актуализирани становища, както е предвидено в Резултат 1.3.
- c. Разработване на **стратегия за адаптация, която да се справи с потенциалното въздействие на инвазивните видове и климатичните промени върху риболова**. Такава стратегия трябва да се основава на резултатите от оценка на потенциалното екологично и социо-икономическо влияние на климатичните промени и въвеждането на нехарактерни видове върху риболова в Средиземно и Черно море.
- d. Разработване на **стратегия за адаптация, която да се справи с потенциалното въздействие на морските отпадъци върху риболова**, както и въвеждане на мерки за управление на риболова, целящи да се минимизира генерирането на отпадъци от риболовните дейности (напр. изоставени или изхвърлени риболовни уреди), в съответствие със съществуващия Средиземноморски регионален план за управление на морските отпадъци.

ЗАДАЧА 5: ЗАСИЛВАНЕ НА ИЗГРАЖДАНЕТО НА КАПАЦИТЕТ И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

Съдействащите страни, компетентните междуправителствени и неправителствени организации и заинтересувани лица, се насърчават да засилят сътрудничеството си, за да промотират устойчивото развитие и разрастване на синята индустрия в Средиземно и Черно море.

Доказано е, че постигането на целта на средносрочната стратегия чрез предложените действия както изисква, така и промотира активно научно и техническо сътрудничество в целия регион. Ще са необходими особени усилия за Черно море, при положение че не всички крайбрежни държави са договорни страни по ГКРСМ.

Неминуемо е необходима ангажираност, до 2020, в съответствие с ЦУР 14.7, за да се съдейства за изравняване на арената за развиващите се страни, и да се осигури извличането на социо-икономически ползи от устойчивото управление на риболова, чрез постигане на следните резултати:

Резултат 5.1: Повишен национален капацитет за управление на рибните ресурси

През последните години, Комисията по съответствието установи, че съществува силна политическа воля за подкрепа на работата на ГКРСМ и за рутинно извършване на оценка на решенията, приети от ГКРСМ. Някои от съдействащите страни, обаче, изпитват трудности при изпълнение на задълженията си по решенията на ГКРСМ, и следователно, трябва да се засилят усилията за изграждане на капацитет. В това отношение, Споразумението на ГКРСМ отчита нуждите, в частност, на развиващите се съдействащите страни. Този резултат ще бъде постигнат чрез осъществяване на следните действия:

- a. Осигуряване на **изграждането на капацитет за съдействащите страни**, според задълженията от Комисията, когато е необходимо, за да се помогне на съдействащите страни да изпълнят задълженията си, произтичащи от решенията на ГКРСМ. Предоставянето на техническо съдействие от ГКРСМ до момента е спорадично, тъй като не съществуваше ясен механизъм, който да регламентира предоставянето на техническа помощ, включително от идентифициране на нуждите до реално съдействие на място.
- b. Въвеждане на **механизъм за техническа помощ** за подпомагане на съдействащите страни в преодоляване на съществуващите слабости. Този механизъм трябва да се основава на наскорошната работа, извършена от Комитета по съответствието, целяща да разследва щателно връзката между националните слабости/недостатъци и въвеждането на препоръките на ГКРСМ. На базата на молбите за техническа помощ, получени до сега от ГКРСМ, основните области, които трябва да бъдат обхванати от механизма за техническа помощ, освен други, са: i) оценка на ресурсите и планове за управление; ii) събиране, анализ и оповестяване на данни; iii) изготвяне и поправка на националните закони; iv) оценка и разработване на национална система за мониторинг на риболовните кораби и системи за контрол, в съответствие със стандартите на ГКРСМ; v) засилване на пристанищния контрол, и vi) разработване и изготвяне на проучвания на казуси от дремномащабния риболов.
- c. Стартиране на **регионална програма за образование и обучение**, която да положи основите на едно ново поколение експерти по риболова чрез средносрочни и дългосрочни програми за обучение, в сътрудничество с регионални и национални изследователски/обучаващи институции, които основно биха могли да обхванат теми като динамика на популациите, включително оценка на ресурсите, риболовни технологии, социо-икономически анализ и законодателство в сферата на риболова.

Резултат 5.2: Засилено управление на риболова в Черно море

Във връзка с поправката от 2014 на Споразумението на ГКРСМ, бяха признати особеностите на Черно море, когато бе решено да се създаде конкретен механизъм за промотиране на сътрудничеството между морските държави. През последните десетилетия се положиха много усилия за въвеждане на съгласуван подход към проблемите и предизвикателствата, които съществуват в Черно море. Тенденцията се промени към регионален процес на взимане на решения, който се промотира чрез РГЧМ от 2011 до сега (годината на нейното създаване). Приносът на РГЧМ за управление на риболова е решаващ, до степен че три задължителни

препоръки бяха приети от ГКРСМ през годините след създаване на РГЧМ. В допълнение, също бе приета и незадължителна пътна карта за борба с НННР в Черно море. Най-важният елемент за управление на риболова в Черно море остава сътрудничеството сред морските държави. ГКРСМ твърдо се стреми към засилено сътрудничество, което доведе до даване на статут на съдействащите недоговорни страни на Грузия и Украйна през 2015г. В момента съществува желание и енергия за надграждане на съществуващото сътрудничество и засилване на управлението на риболова в Черно море. За тази цел, този резултат ще се постигне чрез предприемане на следните действия:

- a. Организиране на **конференция за управлението на риболова на високо ниво**, за да се проучат съществуващите институционални пречки и да се създаде форум за морските страни, на който да дават своя принос към постоянния процес на сътрудничество в Черно море. Особено са необходими дискусии, за да се гарантира своевременно пълно членство на шестте морски страни в ГКРСМ.
- b. Стартиране на началния етап на **проект за регионално, научно и техническо сътрудничество за Черно море**, проектът BlackSea4Fish, осъществяван в компетенциите на РГЧМ. Очаква се проектът да работи под чадъра на ГКРСМ, с цел да се способстват дейностите на РГЧМ, и да се допринесе за по-голямо преодоляване на слабостите на регионално ниво, оказвайки на РГЧМ необходимата подкрепа, за да се гарантира, че тази работна програма се осъществява ефективно.

Резултат 5.3: Засилено сътрудничество със съответните актьори /участници/

Като част от една и съща организация, тясното сътрудничество с Отдела за Риболов и аквакултура на ФАО по въпроси като разработване и въвеждане на Насоките за устойчив дребномащабен риболов, управлението на морските зони извън националните юрисдикции (ABNJ), осъществяването на СДПМ ФАО или Глобални данни, беше изключително важно за хармонизиране на регионалните действия с глобалните практики, и за представяне на регионални инициативи в отговор на международните насоки. Изпълнението на регионални проекти на ФАО за Средиземноморието, започващи със стартирането на Copemed през 1996, последвано от MedSudMed, AdriaMed и EastMed, оказва значително съдействие на НКС в предоставянето на научни становища, благодарение на техническата помощ и дейностите за изграждане на капацитет, оказани директно на страните през годините.

В допълнение към постоянното сътрудничество на ГКРСМ със съответните отдели и проекти на ФАО, в момента на изготвяне на настоящето, ГКРСМ бе сключила 14 меморандума за разбирателство. Тези инструменти изиграха и продължават да играят важна роля за създаване на синергии и избягване на дублирания. Освен това, са предприети няколко инициативи в рамките на тези инструменти, които са изключително важни поради междусекторното естество на областите на сътрудничество, предмет на тези инициативи. В допълнение към правителственото сътрудничество, промотирано от ГКРСМ, вътрешното сътрудничество с други институции е също от огромна важност. Този резултат може да бъде постигнат чрез следните дейности:

- a. **Въвеждане в изпълнение на съществуващите меморандуми за разбирателство**, включително стартиране на съвместни дейности, с оглед да се избегне дублиране. Когато възникнат възможности за нови меморандуми за разбирателство, те трябва да бъдат представени на Комисията за разглеждане и приемане.
- b. В съответствие със Стратегическа цел 2 на ФАО, **засилена координация с Отдела за риболов и аквакултура на ФАО и регионалните проекти на ФАО**, като се вземат предвид настоящите предизвикателства и скорошни промени в ГКРСМ, включително фокуса върху субрегионалния подход и стартирането на тази стратегия.

5. МЕХАНИЗМИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

21. В съответствие с Член 17 на Споразумението на ГКРСМ, капацитетът на развиващите се съдействащи недоговорни страни ще бъде надлежно взет предвид при изпълнението на стратегията, за да се уеднакви обстановката и да се преодолеят съществуващите слабости.

Където е необходимо, ще бъде предоставена техническа помощ, за да се изгради националният капацитет, така че поетите ангажименти да бъдат еднакво и равноправно изпълнени. В това отношение трябва да се насърчи промотирането на инициативата за „съгласувани действия“ или подписването на двустранни споразумения, което вече се прилага от ГКРСМ с избрани съдействащи недоговорни страни.

22. Ефективното изпълнение на съществуващите и бъдещи решения, свързани с управлението на риболова, от съдействащите недоговорни страни, е основно средство за постигане на целите на средносрочната стратегия.

23. ГКРСМ, чрез своите помощни структури и органи, редовно трябва да извършва оценка на постигането на целите по време на изпълнението на стратегията, чрез преглед на резултатите от конкретните дейности, ревизиране и актуализиране, както е удачно, на очакваните резултати и предоставяне на насоки за по-ефективно постигане на договорените цели.

Тази стратегия е посветена на починалия Мохамед ХаджАли Салем, важен член на семейството на ГКРСМ, който два пъти заемаше длъжността председател на ГКРСМ и бе дългогодишен координатор на мрежата SIPAM. Неговият опит и отдаденост преведоха по един изключително интелигентен начин Комисията през сложните времена на промяна.